CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA

Rodzaj dokumentu:	**Zasady oceniania rozwiązań zadań**
Egzamin:	**Egzamin maturalny**
Przedmiot:	**Język angielski**
Poziom:	**Poziom podstawowy**
Forma/Formy arkusza:	MJA-P1_1P-204, MJA-P1_2P-204, MJA-P1_24P-204, MJA-P1_4P-204 MJA-P1_Q1P-204
Termin egzaminu:	Termin poprawkowy – wrzesień 2020 r.
Data publikacji dokumentu:	08 września 2020 r.

Warszawa 2020

Zadanie 1.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka […].*	1.1.	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	F
	1.2.		T
	1.3.		F
	1.4.		T
	1.5.		F

Zadanie 2.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka […].*	2.1.	2.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi.	B
	2.2.	2.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	E
	2.3.	2.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	A
	2.4.	2.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	C

Zadanie 3.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka […].*	3.1.	2.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi.	C
	3.2.		B
	3.3.	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
	3.4.		B
	3.5.		A
	3.6.		A

Zadanie 4.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].*	4.1.	3.2. Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu.	F
	4.2.		C
	4.3.		B
	4.4.		A

Zadanie 5.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].*	5.1.	3.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	A
	5.2.	3.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	B
	5.3.	3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C

Zadanie 6.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].*	6.1.	3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
	6.2.		C
	6.3.		A
	6.4.		B
	6.5.	3.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	D

Zadanie 7.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].*	7.1.	3.6. Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.	E
	7.2.		A
	7.3.		D

Zadanie 8.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
I. Znajomość środków językowych. *Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].*	8.1.	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].	A
	8.2.		B
	8.3.		C
	8.4.		A
	8.5.		B

Zadanie 9.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
I. Znajomość środków językowych. *Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].*	9.1.	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].	A
	9.2.		B
	9.3.		A
	9.4.		C
	9.5		C

Schemat punktowania w zadaniach od 1. do 9.

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Wypowiedź pisemna

Zadanie 10.
Wygrałeś(-aś) niedawno konkurs *Booktrailer,* na którym należało zaprezentować 2-minutowy film promujący ulubioną książkę. W e-mailu do koleżanki z Anglii:

- **wyjaśnij, w jaki sposób dowiedziałeś(-aś) się o konkursie**
- **napisz, o czym jest książka wybrana przez Ciebie**
- **poinformuj, co było nagrodą w konkursie, i wyraź opinię na temat tej nagrody**
- **zachęć koleżankę do obejrzenia filmów przesłanych na ten konkurs.**

Wymagania ogólne

I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].

III. Tworzenie wypowiedzi.
Zdający samodzielnie formułuje krótkie, proste, zrozumiałe wypowiedzi […] pisemne.

IV. Reagowanie na wypowiedzi.
Zdający […] reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej […] pisemnie.

Wymagania szczegółowe

1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].
5.3. Zdający przedstawia fakty z przeszłości […].
5.5. Zdający wyraża […] swoje opinie […].
7.2. Zdający […] przekazuje informacje i wyjaśnienia.
7.4. Zdający proponuje […].

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- treść
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

Treść

W ocenie treści bierze się najpierw pod uwagę, do ilu podpunktów polecenia zdający odniósł się w swojej wypowiedzi, a następnie, ile z tych podpunktów rozwinął w zadowalającym stopniu. Za wypowiedź przyznaje się od 0 do 4 punktów, zgodnie z poniższą tabelą.

Do ilu podpunktów zdający się odniósł?	Ile podpunktów rozwinął?				
	4	3	2	1	0
4	4 p.	4 p.	3 p.	2 p.	2 p.
3		3 p.	3 p.	2 p.	1 p.
2			2 p.	1 p.	1 p.
1				1 p.	0 p.
0					0 p.

Dla przykładu, za wypowiedź zdającego, który odniósł się do 2 podpunktów i oba rozwinął, przyznaje się 2 punkty.

Uwagi dodatkowe dotyczące oceniania treści

1. W ocenie treści egzaminator kieruje się:
   a. nadrzędnymi ustaleniami dotyczącymi sposobu oceniania wypowiedzi podanymi w punktach 2–18 poniżej oraz przyjętymi w danej sesji egzaminacyjnej dla konkretnego zadania
   b. w przypadku wątpliwości, rozważeniem następujących kwestii:
      – w jakim stopniu jako czytelnik czuje się poinformowany w zakresie kluczowego elementu danego podpunktu z polecenia?
      – w jaki sposób zdający realizuje dany podpunkt?, np. za pomocą ilu zdań i jakich?, za pomocą ilu czasowników/określników?, jak złożona jest wypowiedź?, jak wiele szczegółów przekazuje? itp.
2. Należy uznać, że zdający **nie odniósł się** do podpunktu polecenia, jeśli
   a. nie realizuje tego podpunktu
   b. realizuje go w sposób niekomunikatywny.
3. Należy uznać, że zdający **odniósł się** do danego podpunktu polecenia, jeśli
   a. realizuje go w sposób komunikatywny, ale w minimalnym stopniu
   b. rozbudowuje minimalną realizację podpunktu o dodatkową, komunikatywną informację,
4. Należy uznać, że zdający **rozwinął** dany podpunkt polecenia, jeśli odniósł się do niego w sposób bardziej szczegółowy, tzn. w realizacji podpunktu można wyodrębnić
   a. przynajmniej trzy komunikatywne, minimalne odniesienia
   b. jedno lub dwa bardziej rozbudowane, komunikatywne odniesienia.
5. W przypadku podpunktów polecenia, które składają się z dwóch członów:
   a. jeśli zdający w minimalnym stopniu nawiązał do jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu.
   b. jeśli zdający nawiązał do obydwu członów w minimalnym stopniu, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu.
   c. jeśli zdający rozbudował swoją wypowiedź tylko w zakresie jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu.
   d. jeśli zdający odniósł się do obydwu członów i przynajmniej jeden z nich przedstawił w sposób bardziej szczegółowy, należy uznać, że rozwinął wypowiedź.
   (nie było takiego podpunktu polecenia)
6. Wyrażenia takie jak np. *favourite book, first prize* są traktowane jako jedno odniesienie się do podpunktu polecenia.
7. Realizacja podpunktu polecenia przy pomocy wyrażeń synonimicznych lub wzajemnie wykluczających się słów/wyrażeń, lub przy pomocy równorzędnych słów odnoszących się do jednego aspektu jest traktowana jako jedno odniesienie.
8. Realizacja podpunktu polecenia przy pomocy co najmniej trzech słów/wyrażeń odnoszących się do różnych aspektów, jest uznawana za podpunkt rozwinięty.
9. Zaimki oraz pospolite modyfikatory występujące przed przymiotnikiem lub przysłówkiem (np. *bardzo, dość, trochę)* nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia.
10. Nazwy własne nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia, chyba że w wyraźny sposób wnoszą dodatkowe informacje.

11. Realizację poszczególnych podpunktów polecenia ocenia się w całej wypowiedzi; odniesienia do tego samego podpunktu polecenia mogą wystąpić w różnych częściach pracy.
12. Ten sam fragment tekstu nie może być traktowany jako realizacja dwóch różnych podpunktów polecenia.
13. Dopuszczalna jest sytuacja, w której zdający traktuje poszczególne podpunkty polecenia jak zadawane pytania i tworzy wypowiedź poprzez odpowiadanie na te pytania bez przywoływania wszystkich elementów z polecenia (= wprowadzenie oraz 4 podpunkty). Wypowiedź taka nosi cechy interakcji w formie pisemnej. Taka realizacja polecenia nie prowadzi do obniżenia punktacji za treść (pod warunkiem, że w całości jest napisana w ten sposób); może natomiast skutkować obniżeniem punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
    To, że zdający nie musi przywoływać wszystkich elementów z polecenia nie oznacza, że może pominąć kluczowe elementy danego podpunktu. Taka odpowiedź nie jest akceptowana.
14. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia w sposób niestandardowy, taki że budzi wątpliwości, wówczas wymagany jest w wypowiedzi element, który wskazuje, że ta informacja dotyczy danego podpunktu i jest logicznie uzasadniona.
15. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia, ale komunikacja jest znacznie zaburzona na skutek użycia niewłaściwej struktury leksykalnej i/lub gramatycznej, taka wypowiedź kwalifikowana jest na poziom niższy (podpunkt rozwinięty traktowany jest jako podpunkt, do którego zdający tylko odniósł się, a podpunkt, do którego zdający odniósł się, jako podpunkt nieujęty).
16. Dopuszcza się udzielenie przez zdającego wymijającej odpowiedzi, np. *Nie wiem, kiedy…/ Nie wiem, co… / Nie wiem, dlaczego…*, jeśli odpowiedź taka spełnia warunki polecenia. Nie akceptuje się odpowiedzi nienaturalnych w danej sytuacji komunikacyjnej.
17. Jeżeli zdający realizuje kluczowy fragment wypowiedzi w języku polskim, uznaje się realizację podpunktu polecenia za niekomunikatywną.
18. Jeżeli zdający używa języka polskiego we fragmencie wypowiedzi, który nie jest kluczowy do realizacji polecenia, fragment w języku polskim nie jest brany pod uwagę w ocenie treści.

Zadanie 10.
Wygrałeś(-aś) niedawno konkurs *Booktrailer,* na którym należało zaprezentować 2-minutowy film promujący ulubioną książkę. W e-mailu do koleżanki z Anglii:

- **wyjaśnij, w jaki sposób dowiedziałeś(-aś) się o konkursie**
- **napisz, o czym jest książka wybrana przez Ciebie**
- **poinformuj, co było nagrodą w konkursie, i wyraź opinię na temat tej nagrody**
- **zachęć koleżankę do obejrzenia filmów przesłanych na ten konkurs.**

Hi Susan,
I have just won a competition called *Booktrailer*.

- **wyjaśnij, w jaki sposób dowiedziałeś(-aś) się o konkursie**

5.3. Zdający przedstawia fakty z przeszłości […].
7.2. Zdający […] przekazuje informacje i wyjaśnienia.

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający informuje o sposobie uzyskania informacji o konkursie, np.

- osobie, która te informacje przekazała np. *My friend told me about the competition.*
- źródle tej informacji, np. *I saw an ad on the Internet.*
- miejscu, w którym zdający się o tym konkursie dowiedział, np. *I learned about it at school / in the street.*

Jeśli zdający nie przestawia konkretnego sposobu dowiedzenia się o konkursie, ale odnosi się ogólnie do uzyskania informacji o konkursie, taka realizacja tego podpunktu jest kwalifikowana na poziom niższy, np. *It was easy to find information about this competition*. („nie odniósł się”) / *I knew about a competition for young filmmakers and I decided to find the organisers.* („odniósł się”)

Okoliczności uzyskania informacji o konkursie są traktowane jako element rozwijający. *I heard about it from a teacher when I came to school one morning. / I was playing some games on the computer when suddenly I got an email about a competition. / When I was travelling on a bus I looked up and saw an ad about ‘Booktrailer’.*

Jeśli zdający przedstawia sposób, w jaki dowiedział się o konkursie, używając czasu teraźniejszego, taka realizacja tego podpunktu jest kwalifikowana na poziom niższy, np.

I see a poster at school.(“nie odniósł się”), ALE *I see a poster at school during the long break. I decide to take part in this competition because I like making films.*(“odniósł się”)

Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający nie odnosi się do sposobu uzyskania informacji o konkursie, np.

– informuje, kiedy się o tym konkursie dowiedział, np. *I learned about the competition two weeks ago.*

nie odniósł się	**odniósł się**	**odniósł się i rozwinął**
I don’t know competition. I like competitions. I’m a film maker. I heard it.	I learnt about it from a friend. I got an email from my mum. I heard about it on a bus.	My friend told me about the competition when I was talking to him about my hobby. I heard about it from my teacher at school. She heard about it at a conference.

- **napisz, o czym jest książka wybrana przez Ciebie**

7.2. Zdający […] przekazuje informacje i wyjaśnienia.

Należy uznać każdą wypowiedź, w której zdający odnosi się do zawartości treściowej lub tematyki książki, np.

- informuje, o czym jest książka, którą wybrał, np. *I chose a book about a woman who moves to Italy.*
- odnosi się do elementów składających się na zawartość treściową, tj. bohaterowie, miejsce, w którym rozgrywa się akcja, wydarzenia, które mają miejsce w książce, np. *I chose „Sorry not sorry" by Naya Rivero. She is an actress. The book tells about her life; In the book a detective finds a person who stole a diamond.*

Jeśli zdający podaje tytuł książki i/lub jej autora, taka realizacja nie jest akceptowana jako realizacja tego podpunktu polecenia, np. *I chose „Potop" by Henryk Sienkiewicz.* Te informacje nie są też traktowane jako element rozwijający.

Jeśli zdający wskazuje na rodzaj książki, którą wybrał (np. *a love story / a detective story*), taka realizacja tego podpunktu polecenia jest kwalifikowana na poziom niższy, np. *My film was based on a detective story by Agatha Christie.* ("nie odniósł się")

Opinia o wybranej książce jest elementem rozwijającym, pod warunkiem, że w pracy występuje informacja o zawartości treściowej / tematyce, np. *I made a film about a thriller by Stephen King. The hero has to find a killer. The book is great.* ('rozwinął")

Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający nie odnosi się do zawartości treściowej/tematyki książki, np.

– ogranicza się do podania tytułu i/lub autora książki, np. *I made an advert about "Potop" by Sienkiewicz.*
– wyraża opinię, o książce, którą wybrał, np. *The book I chose is great. It was written by an American author.*

nie odniósł się	**odniósł się**	**odniósł się i rozwinął**
I like the competition. I chose a book "Sorry, Ann". It is a love story. The book I chose is my favourite. It has very good plot.	I prepared a short film about *Tom Jones*. It is about adventures at sea. The book I chose was about a teenager with problems.	I chose an adventure book *The Angry Men.* The story is fascinating. It takes place in the suburbs of New York. The thriller I chose was about a woman who discovers that the owner of a big company wants to produce a medicine which will be harmful for people.

- **poinformuj, co było nagrodą w konkursie, i wyraź opinię na temat tej nagrody**

7.2. Zdający […] przekazuje informacje i wyjaśnienia.
5.5. Zdający wyraża […] swoje opinie […].

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający odnosi się do co najmniej jednej części podpunktu polecenia, np.:

- wspomina, co było nagrodą w konkursie, np. *I got a watch as a prize; I won a lot of money.*

LUB

- wyraża opinię o nagrodzie, którą otrzymał, np. *The prize I got is great.*

Ten podpunkt polecenia jest dwuczłonowy. Aby odpowiedź zdającego mogła być uznana za rozwiniętą, wymagane jest odniesienie się do jego obydwu części (wskazanie nagrody oraz wyrażenie opinii o tej nagrodzie) i przedstawienie jednego z nich w sposób bardziej szczegółowy.

Jeśli zdający opisuje przedmiot, który był nagrodą lub przedstawia korzyść z otrzymanej nagrody, ale nie wyraża swojej opinii, taka odpowiedź nie jest akceptowana jako realizacja drugiego członu tego podpunktu polecenia, np. *I got a camera. I will use it for making movies*. („odniósł się” zrealizowany tylko pierwszy człon tego podpunktu polecenia)

Jeśli z pracy nie wynika, że przedmiot, o którym wspomina zdający to nagroda, taka realizacja tego podpunktu jest kwalifikowana na poziom niższy, np. *I have a new book. I like it*. (“nie odniósł się”) ALE *I got a camera. It is a professional camera. I love it.* (“rozwinął”)

Akceptowane jest poinformowanie o nagrodzie w czasie teraźniejszym, np. *The award in the competition is meeting with a writer of this book. I think it is the best award possible*. (“odniósł się”)

Opinia o nagrodzie może być wyrażona w czasie teraźniejszym., np. *The bike is perfect. It is blue and has many functions.* („rozwinął”) Opis przedmiotu jest elementem rozwijającym, pod warunkiem, że w pracy występuje element kluczowy, czyli opinia o nagrodzie.

Jeśli opis przedmiotu, który zdający otrzymał nie wskazuje na opinięo nagrodzie, taka realizacja drugiego członu tego podpunktu polecenia nie jest akceptowana, np. *I got a scooter. It is blue and has silver stripes*. („odniósł się” zrealizowany tylko pierwszy człon tego podpunktu polecenia)

Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający nie odnosi się do żadnego członu tego podpunktu polecenia, np.

- wyraża satysfakcję z wygranej w konkursie, np. *I am the winner. I am very happy.*
- informuje wyłacznie o fakcie wygrania pierwszej nagrody / swoim zwycięstwie, np. *I won the competition. / I got first award.*

nie odniósł się	**odniósł się**	**odniósł się i rozwinął**
I have a lot of prizes. The competition was great.	I got a great iphone for the first place. I think the prize is cool.	I got some money. I'm thrilled because I have never won anything. I will buy a bike. I got a watch. That's not what I dreamed about but I like it.

- **zachęć koleżankę do obejrzenia filmów przesłanych na ten konkurs.**

7.4. Zdający proponuje […].

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający odnosi się do tego podpunktu polecenia, np.

- zachęca do obejrzenia filmów zrealizowanych na ten konkurs, np. *You should see the films.* / *Watch the films!*

Akceptowana jest realizacja tego podpunktu polecenia poprzez polecenie swojego filmu LUB polecenie filmów innych uczestników, np. *You should watch my film. It is great; Other people also made fantastic films. Go to the website and watch them.*

Jeśli zdający wyraża pozytywną opinię o filmach konkursowych, ale nie zachęca bezpośrednio do ich obejrzenia, taka realizacja tego podpunktu polecenia jest kwalifikowana na poziom niższy, np. *Other films were also good. / Some other films are really funny.*(“nie odniósł się”) ALE *Some films are very funny or moving. You will see when you watch them. Don’t forget to do it.* (“rozwinął”)

Odniesienie się do filmów, które zdający powinien obejrzeć jest akceptowane jako realizacja tego podpunktu polecenia, pod warunkiem że występuje element zachęty, np. *The film about „Pan Tadeusz” is great. Watch it*. (“odniósł się”); *You should watch all the films people prepared for this competition.* (“rozwinął”) [wiem, że to dość liberalne, ale to „poprawka”, a nie chciałam dawać kolejnej podwójnej, więc jeśli komunikatywnie przeniesie to co jest w kropce, to zaakceptujmy w tym przypadku]

Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający w żaden sposób nie zachęca do obejrzenia filmów, np.

- przekazuje informacje o filmach konkursowych, a nie wyraża o nich pozytywnej opinii ani nie zachęca do ich obejrzenia, np. *There were many other films taking part in this competition*.

nie odniósł się	**odniósł się**	**odniósł się i rozwinął**
Making films is good. I’m good at making films. There were many films in this competition.	Don’t be lazy and watch films we made. I think you should watch other films as well, not only mine.	I’m sure you’d like to see the films. They are amazing. Tell everyone to see them. Why don’t you watch all of the films? You will have a lot of fun. They are very different.

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami/akapitami tekstu. W ocenie logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna (np. czy nie jest jedynie zbiorem przypadkowo zebranych myśli).

2 p.	wypowiedź jest w całości lub w znacznej większości spójna i logiczna zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu
1 p.	wypowiedź zawiera usterki w spójności/logice na poziomie poszczególnych zdań oraz/lub całego tekstu
0 p.	wypowiedź jest w znacznej mierze niespójna/nielogiczna; zbudowana jest z trudnych do powiązania w całość fragmentów

Dodatkowe uwagi dotyczące spójności

1. W ocenie spójności należy rozważyć poziom spójności tekstu, zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu, w stosunku do jego długości. Jedna bądź dwie usterki w dłuższym tekście to nie to samo, co jedna bądź dwie usterki w spójności w tekście bardzo krótkim. Nie należy jednak bezpośrednio przeliczać liczby usterek na odpowiednią liczbę punktów.
2. Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać na przykład z:
   - braku połączenia tekstu piszącego z podanym początkiem, np.
   - braku połączenia między częściami tekstu; odwoływanie się do czegoś, co nie jest wcześniej wspomniane.
   - nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych („przeskakiwania” z jednego czasu gramatycznego na inny)
   - błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują, że odbiorca gubi się, czytając tekst
   - poważnych zakłóceń komunikacji w tekście w wyniku błędów językowych
   - braku logiki w tekście, np. przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania. (jeśli nie ma w pracy żadnego uzasadnienia/ kontekstu, który tłumaczyłby taką właśnie realizację danego podpunktu)
3. Zdający nie musi realizować podpunktów polecenia w kolejności, w jakiej są wymienione w zadaniu. Sama zmiana kolejności nie może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
4. Brak podziału na akapity nie prowadzi automatycznie do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
5. Brak powiązania między rozwinięciem napisanym przez zdającego a zdaniem wprowadzającym i/lub kończącym podanym w arkuszu może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
6. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.
7. Jako usterki w spójności/logice egzaminator oznacza te fragmenty, w których gubi się, czytając tekst. Błędy językowe i ortograficzne mogą powodować zaburzenie spójności

i logiki, ale wiele zależy od kontekstu wypowiedzi. Ten sam błąd może w mniejszym lub większym stopniu zaburzać zrozumienie tekstu. Może on wpływać na ocenę spójności i logiki i/lub przekazania komunikatu.

8. Błędy logiczne mogą często wynikać z niewystarczającego kontekstu w treści pracy, braku kluczowego elementu do uzasadnienia stwierdzenia, które samo w sobie jest sprzeczne z zasadami logiki.
9. Słowa napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu egzaminator zaznacza jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreśla je jedynie jako błędy językowe.
10. Jeśli praca (lub jej obszerne fragmenty) jest w znacznej większości niespójna/niekomunikatywna/niezrozumiała dla odbiorcy, egzaminator może zaznaczyć całość pracy (lub dany fragment) „pionową falą” na marginesie i nie podkreślać poszczególnych zaburzeń. Jednocześnie w takiej pracy oznacza się błędy językowe.

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie struktur leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi.

2 p.	zadowalający zakres środków językowych; oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań
1 p.	ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości
0 p.	bardzo ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są wyłącznie najprostsze środki językowe

1. Zadowalający zakres środków językowych odnosi się do środków leksykalno-gramatycznych ujętych w zakresie struktur w *Informatorze*, których znajomości można oczekiwać od absolwenta szkoły ponadgimnazjalnej na poziomie B1.
2. Pod pojęciem „precyzyjne sformułowania” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie wyrazów oraz struktur o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *miły, interesujący, fajny*. W precyzji wyrażania myśli mieści się również charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń, np. stosowanie typowych dla danego języka związków wyrazowych oraz struktur gramatycznych precyzyjnie pasujących do danej sytuacji komunikacyjnej.

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne i ortograficzne oraz ich wpływ na komunikatywność wypowiedzi.

2 p.	• brak błędów • nieliczne błędy niezakłócające komunikacji lub sporadycznie zakłócające komunikację
1 p.	• liczne błędy niezakłócające komunikacji lub czasami zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy niezakłócające komunikacji
0 p.	• liczne błędy często zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy czasami lub często zakłócające komunikację

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (nie ma potrzeby liczenia wyrazów i błędów). „Liczne" błędy w przypadku tekstu bardzo krótkiego to nie to samo, co „liczne" błędy w przypadku tekstu dłuższego.

Sposób oznaczania błędów

Błędy oznacza się tylko w wypowiedzi zdającego, stosując oznaczenia podane w tabeli; nie oznacza się rodzaju błędu na marginesie.

rodzaj błędu	sposób oznaczania	przykład
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	*Marek lubić czekoladę.*
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	*Marek √ czekoladę.*
błąd ortograficzny	otoczenie słowa kołem	*Słońce gżeje.*
błąd językowy i ortograficzny w jednym słowie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	*Słońce gżać w lecie.*
błędy w spójności / logice	podkreślenie linią falistą	*Założyłem kurtkę, bo było gorąco.*

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane poprzez podkreślenie wyrazu linią prostą.
Nie oznacza się błędów interpunkcyjnych.
Usterki w spójności i logice występujące pomiędzy akapitami mogą być zaznaczane „pionową falą" na marginesie.

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów we wszystkich kryteriach, jeżeli jest
   - w całości nieczytelna (pod pracą zapisuje się „praca w całości nieczytelna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza 0 punktów w każdym kryterium) LUB
   - całkowicie niezgodna z poleceniem (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niezgodna z poleceniem”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
   - niekomunikatywna dla odbiorcy, np. w całości napisana fonetycznie (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niekomunikatywna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium).
2. Praca, która zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane od innego zdającego, jest uznawana za niesamodzielną.
3. Jeżeli praca zawiera fragmenty na zupełnie inny temat, wyuczone na pamięć lub fragmenty całkowicie nienawiązujące do polecenia, a jednocześnie zaburzające spójność i logikę tekstu, są one otaczane kołem i nie są brane pod uwagę przy liczeniu wyrazów i ocenie zakresu środków językowych i poprawności środków językowych.
4. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się również 0 punktów.
5. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie.
6. Jeżeli wypowiedź zawiera 60 słów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryterium treści. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach nie oznacza się błędów.
7. Słowa zapisane przy użyciu skrótów, np. *4U*, *bfr sql*, należy oznaczyć jako błędy ortograficzne.
8. W ocenie poprawności środków językowych w wypowiedziach zdających ze stwierdzoną dysleksją nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracy zdającego z opinią o dysleksji to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.
   Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z dysgrafią, dysortografią, afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, a także prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego oraz prac pisanych na komputerze.
9. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *film, band,* np*. film „M jak miłość”, „Świat Dysku” magazine*.
   Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym, niż zdawany i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślane linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *I read Nowe Horyzonty.* – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie podkreślane jest linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.
10. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli słowo *Brudnopis* przekreślono i obok zostało napisane *Czystopis*.

11. Jeżeli zdający umieścił w pracy adnotację *ciąg dalszy w brudnopisie* i zakreślił, która część jest czystopisem, to ta część podlega ocenie.

Uwagi dotyczące zasad liczenia słów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są słowa oddzielone spacją, np. *at home* (2 słowa), *for a change* (3 słowa), *1780* (1 słowo), *10.01.2015* (1 słowo), *10 January 2015* (3 słowa).
2. Formy skrócone (*don't, can't, isn't, haven't* itd.) liczone są jako jedno słowo.
3. Jako jeden wyraz liczone są
   - słowa łączone dywizem, np. *well-built, twenty-four*
   - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. *SMS*/*sms*
   - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu.
4. Podpis XYZ nie jest uwzględniany w liczbie słów.
5. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie słów symboli graficznych używanych w Internecie (np. „buźki").
6. Uwzględnia się w liczbie słów wyrazy w języku innym niż język egzaminu np. *I read Nowe Horyzonty.* – 4 słowa.